

Projekts LIFE-IP LatViaNature

Aktivitāte C.6.1 "Mazo grantu programma zemju īpašniekiem un
apsaimniekotājiem"

ATZINUMS

*par metodes efektivitāti un rezultātiem
projektam "Spānijas kailgliemežu apkarošana pašvaldības dārzu un parku
atkritumu kompostēšanas laukumā"*

Ozolnieki, 2024

I. Vispārīgā informācija

1.	Eksperta vārds, uzvārds
	Jānis Saulītis
2.	Organizācija, kuru pārstāv eksperts
	Dabas aizsardzības pārvalde
3.	Novērtēšanas periods
	No projekta uzsākšanas brīža līdz tā īstenošanas beigu termiņam (01.07.2022. - 01.05.2024.)

II. Informācija par projektu

1.	Projekta nosaukums:
	Spānijas kailgliemežu apkarošana pašvaldības dārzu un parku atkritumu kompostēšanas laukumā
2.	Pielietotās metodes apraksts:
	Pasākumu kopums: mehāniskā iznīcināšana, buferzonu izveide ar mehānisko vai ķīmisko iznīcināšanu, termiskā iznīcināšana kompostēšanās procesā, elektriskā pret gliemežu žodziņa uzstādīšana, gatavās kompostzemes noturēšana (izsaldēšana).
3.	Pielietotās metodes veikto darbību apraksts:
	Līdz 31.12.2023. veikta dārzu un parku atkritumu kompostēšanas laukuma iekārtošana 4950m² platībā atbilstoši paredzētajam procesam, kas ietvēra šādas darbības: - No 01.08.2022 līdz 31.12.2023 - dārzu un parku atkritumu kompostēšanas laukuma iekārtošana un uzturēšana, izveidojot buferzonas, nepieciešamības gadījumā pielietojot mehānisko vai ķīmisko kailgliemežu iznīcināšanu gan laukumā, gan tā buferzonā. Mehāniskās metodes – kailgliemežu ķeršana lāmatās ar ūdens-rauga šķīdumu. Ķīmiskās metodes – limacīda "Gusto" izkaisīšana zālienā apkārt kompostēšanas laukumam 2 reizes sezonā, sākot no 01.06.2023. - No 01.10.2022 līdz 31.12.2023 – kompostēšanas procesa nodrošināšana, pie reizes nodrošinot, Spānijas kailgliemežu bojāeju kompostēšanas procesā radītajā paaugstinātajā temperatūrā. 04.12.2023 un 30.04.2024 veikta poligonā ievesto dārza atkritumu smalcināšana, ar mērķi mehāniski iznīcināt iespējams kompostā dzīvojošos Spānijas kailgliemežus. - No 01.10.2023 līdz 31.10.2023 - pret gliemežu elektriskā žodziņa uzstādīšana 320 m garumā un 20-25 cm augstumā. Žodziņš veidots no mitrumizturīga saplākšņa, pie kura piestiprinātas elektriskā gana stieples. - No 05.12.2023 līdz 31.12.2023 - komposta novietošana izsaldēšanai atsevišķā teritorijā laukuma malā, lai izsaldētu tajā potenciāli mītošos Spānijas kailgliemežus.
4.	Pielietotās metodes sasniedzamais mērķis (piemēram, pilnīga audzes/populācijas izskaušana; izplatības ierobežošana u.tml.):
	No Spānijas kailgliemežiem brīvs kompostējamais materiāls.

5.	Mērķsuga (-as), kam pielietota metode:
Spānijas kailgliemezis <i>Arion vulgaris</i>	
6.	Pielietotās metodes paredzami rezultāti (invadētās platības, īpatņu skaita utt. samazinājums):
Pilnīga Spānijas kailgliemežu iznīcināšana ievestajos dārzu un parku atkritumos, Spānijas kailgliemežu neizklūšana ārpus kompostēšanas laukuma, to sekmīga noturēšana un iznīcināšana turpat laukumā.	
7.	Metodes pielietošanas vietas raksturojums un novietojums (piemēram, ūdensteces/ūdenstilpes un to krasts, mežs, pļava, slīpa nogāze u.c. piekļuves apgrūtinājumi u.tml.):
Siguldas novada pašvaldības dārzu un parku atkritumu kompostēšanas laukums izbūvēts pašvaldības īpašumā "Kreiji", Siguldas pagastā, Siguldas novadā (kad. apz. 80940040029). Tas ir asfaltēts laukums 4950 ² platībā, ar lietotus ūdens savākšanas sistēmu un apgaismojumu, visapkārt laukumam ir grunts valnis ar žogu. Laukuma rietumu mala robežojas ar asfaltētu pašvaldības ceļu, dienvidu mala - ar meža zemi, ziemeļu un austrumu mala - ar lauksaimniecības zemi.	
8.	Saņemtās atļaujas, saskaņojumi u.c. metodes pielietošanai (ja ir attiecināms):
Nepieciešama profesionālā augu aizsardzības līdzekļu lietotāja apliecība, darbībām ar 2.reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļiem.	

III. Eksperta novērtējums

1.	Metodes pielietojamība teritorijās:
☐ Metode pielietojama tikai šajā teritorijā ☐ Metode pielietojama arī līdzīgos apstākļos vai tml. (piemēram, līdzīgos dzīvošanas/augšanas apstākļos, līdzīgos augsnes apstākļos) ☒ Metode ir plaši pielietojama/plašākā teritorijā ☐ Metodes pielietojamību nav iespējams novērtēt ☐ Cits Click or tap here to enter text.	
Eksperta pamatojums (apraksta veidā): Metožu kopums ir izmantojams līdzīgās kompostēšanas vai bioloģisko atkritumu uzglabāšanas vietās, lai nepieļautu potenciālu Spānijas kailgliemežu izplatīšanos, it īpaši vietās, kur ir zināms, ka komposta materiāls vai bioloģiskie atkritumi nāk no vietām, kur ir sastopami Spānijas kailgliemeži. Elektriskā žodziņa izmantošana Spānijas kailgliemežu izplatības ierobežošanai ir izmantojama arī citos gadījumos, kur nepieciešams vai nu nepieļaut kailgliemežu tālāku izplatību, vai arī nepieļaut to iekļūšanu konkrētā teritorijā (piem., ap privātmājām, to pagalmiem, ap dažādiem apstādījumiem, dārziem, utt.)	
2.	Metodes pielietošanas ietekme uz nejausu invazīvās sugas izplatīšanu:
☒ Pielietotās metodes laikā nav notikusi/konstatēta nejausa invazīvās sugas izplatīšana ☐ Pielietotās metodes laikā ir notikusi/veicināta/konstatēta nejausa invazīvās sugas izplatīšana (<i>norādot kāda</i>): Click or tap here to enter text.	

- ☐ Metodes pielietošanas ietekmi uz nejaušu invazīvās sugas izplatīšanu nebija iespējams novērtēt
- ☐ Cits (*norādīt apraksta veidā*) [Click or tap here to enter text.](#)

Pasākumu apraksts, kas tika veikti, lai nenotiktu nejauša invazīvās sugas izplatīšana (ja tādi tika paredzēti projekta ietvaros): Laukuma iekārtošana un uzturēšana, kompostēšanas procesa nodrošināšana, pret gliemežu elektriskā žodziņa uzstādīšana un tehniskā pārbaude par tā darbību pēc ziemas perioda, gliemežu mehāniska iznīcināšana, sasmalcinot ievestos dārza atkritumus, izmantotās smalcināšanas tehnikas mazgāšana.

Eksperta pamatojums un veikto pasākumu efektivitātes izvērtējums (*apraksta veidā*): Veicot iepriekš minētās darbības Spānijas kailgliemežu izplatības ierobežošanai, tika izveidota vairāku pakāpju sistēma, kas nepieļauj kailgliemežu izplatīšanos no kompostēšanas laukuma, pirmkārt jau daļu no gliemežiem iznīcinot jau kompostēšanas procesā (komposta smalcināšana, izsaldēšana, karsēšana), pēc tam, ierobežojot tos ar elektriskā žodziņa palīdzību, kas šī projekta ietvaros ir pierādījis sevi kā efektīvu metodi kailgliemežu izplatības ierobežošanā (uz žodziņa redzamas vietas, kur kailgliemeži bija nokļuvuši līdz elektriskajām drātīm un tur tikuši iznīcināti ar elektrību). Kā arī laukuma buferzonā tiek izkaisīts limacīds (~60gr./100m²), kas palīdz ierobežot kailgliemežus gadījumos, kad kāds no tiem tomēr izkļūst no teritorijas. Teritorijas malu un buferzonu uzturēšana tās regulāri nopļaujot, kā arī teritorijas regulāra apsekošana, ko veic apsaimniekotāja puses darbinieki, arī palīdz nodrošināt efektīvu Spānijas kailgliemežu izplatības kontroli.

3. Metodes pielietošanas ietekme uz nemērķa sugām:

- ☐ Metode darbojas selektīvi uz konkrēto invazīvo sugu
- ☒ Metode nav selektīva, bet nerada būtisku/ilglaicīgu/paliekošu apdraudējumu citām sugām
- ☐ Metode nav selektīva un rada būtisku/ilglaicīgu/paliekošu apdraudējumu citām sugām

Eksperta pamatojums (*apraksta veidā*): Aprakstīto metožu kopumu izmantošanas laikā var tikt iznīcināti citi kompostā mītošie organismi, taču, tā kā galvenais šo darbību mērķis ir komposta veidošana un Spānijas kailgliemežu izplatīšanās novēršana un darbības notiek cilvēka pārveidotā vidē (labiekārtots laukums ar mākslīgu segumu), tad ietekme uz citiem organismiem/sugām ir vērtējama kā nebūtiska.

4. Metodes pielietošanas izmaksu novērtējums:

Metodes faktiskās izmaksas ir 3897,21 EUR, kas ietver sevī izmaksas par visu projekta ietvaros īstenoto metožu kopuma īstenošanu – komposta smalcināšanas tehnikas noma (āmurdrupinātājs) mehāniskai kailgliemežu iznīcināšanai), elektriskā žodziņa izveidošana, limacīda iegāde.

- ☒ EUR/ha
- ☒ EUR/m³
- ☐ EUR/[Click or tap here to enter text.](#) (*cita mērvienība*)

(*norādīt izmaksu summu (EUR) attiecībā pret ko tās tiek aprēķinātas – uz 1ha, 1 m³ vai citu mērvienību*)

Eksperta vērtējums (*apraksta veidā*): Pielietoto metožu kopuma izmaksas ir sadalāmas divās daļās – izmaksas par metodēm, kas ir vērstas uz ievestajā kompostā mītošo kailgliemežu iznīcināšanu (izmaksu mērvienība EUR/m³) un izmaksas par metodēm, kas ir vērstas uz kailgliemežu ierobežošanu kompostēšanās laukumā un tā buferzonā (izmaksu mērvienība EUR/ha).

Izmaksās, kas vērstas uz ievestajā kompostā mītošo kailgliemežu iznīcināšanu, ietilpst izmaksas par komposta smalcināšanas tehnikas nomu. Komposta smalcināšana projekta laikā tika veikta divas reizes: 04.12.2023 tika veikta 460 m³ komposta smalcināšana, kas izmaksāja 1610,00 EUR bez PVN (3,50 EUR/m³), savukārt otrā komposta smalcināšana tika veikta 30.04.2024, kad tika sasmalcināti 143 m³ komposta, kas izmaksāja 572,00 EUR bez PVN (4,00 EUR/m³) par tehnikas nomu. Kopējās izmaksas abās smalcināšanas reizēs – **2182,00 EUR** (bez PVN). Ir secināms, ka izmaksas par smalcināšanas tehnikas nomu ir atkarīgs no sasmalcinātā komposta apjoma un abās smalcināšanas reizēs izmaksas uz 1m³ komposta ir bijušas nedaudz atšķirīgas, **2023.gadā sastādot 3,50 EUR/m³ un 2024.gadā – 4,00 EUR/m³.**

Lai nodrošinātu dārzu un parku atkritumu pievešanu un iekraušanu nomātajā āmurdrupināšanas iekārtā, kas ir atsevišķa tehnikas vienība un ar kuru minētās pievešanas un iekraušanas funkcijas veikt nav iespējams, projekta gaitā papildus radās nepieciešamība izmantot Siguldas pilsētas SIA "JUMIS" traktortehniku. Degvielas izdevumi netika sākotnēji paredzēti un apstiprināti projekta pieteikumā.

Izmaksās kas vērstas uz kailgliemežu ierobežošanu kompostēšanas laukumā, kura platība saskaņā ar projekta pieteikumā norādīto informāciju ir 4950 m² jeb aptuveni 0,5 ha, ietilpst:

1. Elektriskā pret kailgliemežu žodziņa izveide un uzturēšana ap kompostēšanas laukumu (žodziņa garums – 320m) – bērza saplākšņa iegāde (961,39 EUR), maliņu krāsas ar parastu mitrumizturību iegāde (19,67 EUR), elektriskā gana ierīces un stiepļu iegāde (118,50 EUR) un dažādu gana uzstādīšanai un uzturēšanai nepieciešamo materiālu iegāde - kabeļu savilces, skavas, marķieris, koka skrūves ārdarbiem u.c. (60,02 EUR). Līdz ar to kopējās elektriskā žodziņa izmaksas projekta laikā bija **1159,58 EUR jeb 2319,16 EUR/ha.**
2. Limacīda "Gusto" iegāde, lai to izkaisītu ap laukumu (buferzonā), lai varētu iznīcināt no laukuma potenciāli izkļuvušos kailgliemežus – **555,63 EUR jeb 1111,26 EUR/ha.**

Saskaitot kopā abu darbību, kas vērstas uz kailgliemežu izplatības ierobežošanu kompostēšanas laukumā un tā buferzonā, izmaksas, tās sastāda **1715,21 EUR jeb 3430,42 EUR/ha.**

Spānijas kailgliemežu iznīcināšana, tos izkarsējot komposta kaudzē vai izsaldējot no komposta ziemā, netiek iekļautas projekta izmaksās, jo tās ir darbības, kas tiek veiktas kompostēšanas laukuma ikdienas darbībā un pamatā ir vērstas uz komposta sagatavošanu. Kailgliemežu iznīcināšana šo procesu laikā ir kā papildus ieguvums.

5. Metodes pielietojšanas laika (darba apjoma) novērtējums:

Lai praktiski īstenotu projektā paredzētās darbības Spānijas kailgliemežu izplatības ierobežošanai kompostēšanas laukumā, tik patērēts šāds laika apjoms:

1. Pret gliemežu elektriskā žodziņa uzstādīšana – divi cilvēki darbu paveica septiņās dienās. Pārreķinot laika patēriņu uz vienu cilvēku, tad žodziņa uzstādīšana vienam cilvēkam aizņemt 14 dienas.
2. Limacīdu kaisīšana – projekta īstenošanas laikā vienā teritoriālā vienībā limacīds tika izkaisīts kopumā ne vairāk 4 reizes, izlietojot 80 kg limacīda, katrā reizē vidēji patērējot pusstundu.
3. Komposta smalcināšana – projekta laikā veikta 2 reizes, kopā patērētais laiks – 2 dienas. Viena smalcināšanas reize tiek paveikta vienā dienā.

Kā papildus patērētais laiks jāmin arī elektriskā žodziņa uzturēšana un regulāra apsekošana, neliela pielabošana (piem., novilkto drāšu sakārtošana, saplākšņa plākšņu pārbaude, izolatoru nomaiņa vai salabošana u.c.), ko veica un turpina veikt laukuma strādnieki savu ikdienas darbu ietvaros.

Kopumā vērtējot, Spānijas kailgliemežu ierobežošanas darbību īstenošana nav aizņēmusi daudz laika, lieli darbi nav jāveic regulāri, un, izņemot elektriskā žodziņa uzstādīšanu, tie nav ilgi. Laikietilpīgākā darbība bija elektriskā žodziņa uzstādīšana, taču žodziņa uzstādīšana ir vienreizējs pasākums, tālāk sekojot tikai žodziņa uzturēšanai, kas ikdienā neaizņem daudz laika.

6. Metodes kvantitatīvo kritēriju/rādītāju novērtējums:

Eksperta vērtējums un pamatojums (*eksperts pamato apraksta veidā, norādot kvantitatīvos kritērijus/rādītājus, kas tika ņemti vērā novērtējumā, piemēram, platības izmaiņas, noķertie īpatņi slazdos*)

Spānijas kailgliemežu invāzijas novērtējums tika veikts 2022. gadā, no 21. jūlija līdz 20. oktobrim, pirms kompostēšanas laukuma darbības uzsākšanas. Lai gan laukums savu darbību uzsāka 2022. gada 15. oktobrī un pēdējā uzskaitē tika veikta 20. oktobrī, ir maz ticams, ka kailgliemeži pēdējā uzskaitē varētu parādīties jau dēļ atvestā komposta. Uzskaitēs tika izmantotas kopumā 11 slīcināmās lamatas, kas izvietotas laukuma buferzonā, par pievilinātājielu izvēlēts 10% rauga šķīdums kopā ar sālsūdeni. Sālsūdens kalpoja kā fiksators, lai gliemji netiek ārā no lamatām. Savukārt 2023. gadā tika veikti vizuāli kailgliemežu novērojumi, regulāri apsekojot kompostēšanas laukumu un tā buferzonu, jo lielā vasaras sākuma sausuma dēļ kailgliemežu aktivitāte bija ļoti zema, tie netika konstatēti vai arī tika novēroti tikai atsevišķi īpatņi, un līdz ar to projekta īstenošanai pieņēma lēmumu neizvietot lamatas.

Kopumā ievāktie kvantitatīvie dati par kailgliemežu izplatību varētu būt vairāk sistemātiski, arī vizuālo novērojumu apsekojumos, piefiksējot konkrēto novēroto kailgliemežu skaitu gan laukumā, gan buferzonā. Ja šādi dati turpmāk tiktu ievākti, tas labāk palīdzētu novērtēt pielietoto metožu kopuma efektivitāti uz Spānijas kailgliemežu izplatības ierobežošanu konkrētajā vietā, kas ļautu izdarīt pamatotākus secinājumus par to, vai šāda kailgliemežu ierobežošana vietās, kur tiek centralizēti savākti dārza atkritumi, ir efektīva un nerada riskus kailgliemežu izplatībai tuvējā apkārtnē.

7. Monitorings metodes efektivitātes novērtēšanai:

☒ Monitorings ir veikts (*norāda datumu (-us), kad veikts*) Monitorings veikts 21.07.2022., 25.08.2022., 22.09.2022., 20.10.2022. izvietotas kailgliemežu lamatas atbilstoši norādījumiem par metodes efektivitātes pārbaudi. 2023. gadā veikti vizuāli Spānijas kailgliemežu novērojumi no aprīļa līdz oktobrim.

☒ Nepieciešams papildus monitorings metodes efektivitātes novērtēšanai

Monitoringa rezultāti (*apraksta veidā*): 2022. gadā visās Spānijas kailgliemežu monitoringa reizēs laukuma buferzonā netika konstatēts neviens īpatnis. Taču ir zināms, ka strādnieki 2022. gada sezonā laukuma teritorijā ir novērojuši atsevišķus Spānijas kailgliemežu īpatņus.

Sakarā ar to, ka 2023. gada pavasarī un vasarā bija ļoti liels sausums un visur kailgliemežu aktivitāte bija ļoti zema, tad kompostēšanas laukuma teritorijā un ap to tika veikta kailgliemežu vizuāla novērošana, nevis to ķeršana lamatās. Tiesa gan, šie novērojumi nebija veikti sistemātiski un kailgliemeži netika uzskaitīti. Kopumā no aprīļa līdz oktobrim vizuālo novērojumu laikā netika novērots neviens dzīvs Spānijas kailgliemežu īpatnis.

Savukārt projekta īstenotāji ir snieguši ziņas par to, ka laukuma pārzinis elektriskā žodziņa darbības laikā un laikā kopš limacīdu izklīdes teritorijas buferzonā ir novērojis atsevišķus beigtus Spānijas kailgliemežu īpatņus. Apsekojot teritoriju 2024. gada 22. jūlijā arī bija redzamas vietas uz elektriskā žodziņa, kur Spānijas kailgliemeži ir līduši, atdūrušies pret drātīm un aizgājuši bojā. Lai arī teritorijā veiktais Spānijas kailgliemežu monitorings ir nepilnīgs, tas tomēr sniedz ieskatu par Spānijas kailgliemežu izplatības dinamikas tendencēm. Projekta īstenošanas laikā novēroto Spānijas kailgliemežu zema īpatņu skaits kompostēšanas laukumā un tā buferzonā liecina par projektā īstenoto kailgliemežu izplatības ierobežošanas pasākumu efektivitāti.

8. Mērķa sasniegšana, pielietojot metodi:

- ☒ Mērķis ir sasniegts
☐ Mērķis nav sasniegts
☐ Cits (*norādīt apraksta veidā*) [Click or tap here to enter text.](#)

Eksperta pamatojums (*apraksta veidā*): Kopumā projekta ietvaros veikto darbību kopums sekmīgi ir palīdzējis novērst Spānijas kailgliemežu izplatību no komposta materiāla – ārpus laukuma teritorijas kailgliemeži netika konstatēti, dzīvi īpatņi tika konstatēti tikai laukuma iekšienē, kur tie arī tiek ierobežoti un iznīcināti Šāds kompostēšanas laukums, kur ir iespējams nodot savus dārza atkritumus bez maksas un kur ir nodrošināts pasākumu kopums Spānijas kailgliemežu izplatības ierobežošanai, arī palīdz novērst Spānijas kailgliemežu izplatību dabā plašākā mērogā, jo cilvēkiem ir iespēja nodot savus dārza atkritumus kontrolētā vidē, nevis tos vienkārši izmest dabā, radot paaugstinātu risku Spānijas kailgliemežu izplatībai apkārtējā vidē un dabiskajās ekosistēmās. Tas īpaši svarīgi ir vietās ar augstu Spānijas kailgliemežu populācijas blīvumu, kā tas ir arī Siguldā.

9. Nepieciešamās atļaujas, saskaņojumi vai citi paredzami ierobežojumi metodes pielietošanai:

Metodes pielietošanai ir nepieciešamas:

- ☒ atļaujas [Click or tap here to enter text.](#) (*norādīt kādas*)
☐ saskaņojumi [Click or tap here to enter text.](#) (*norādīt kādā*)
☐ citi ierobežojumi [Click or tap here to enter text.](#) (*norādīt kādā*)

Eksperta pamatojums (*apraksta veidā norādot atļauju, saskaņojumu vai citi ierobežojumu nepieciešamību, vai metodes pielietošanai ir saņemtas visas nepieciešamās atļaujas vai saskaņojumi, vai nav nepieciešamas papildus atļaujas vai saskaņojumi*): Lai varētu izmantot limacīdu "Gusto", nepieciešama profesionālā augu aizsardzības līdzekļu lietotāja apliecība, darbībām ar 2.reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļiem, ko teritorijas apsaimniekotāji arī ir ieguvuši.

10. Cits:

Eksperta vērtējums un pamatojums (*apraksta veidā*): -

IV. Eksperta secinājumi un ieteikumi

1.	Eksperta secinājumi par metodes efektivitāti, norādot kādi rezultāti ir sasniegti un vai sasniegti paredzamie rezultāti projekta ietvaros:
Balstoties uz projektu īstenotāju sniegto informāciju un kompostēšanas laukuma apmeklējumu 2024. gada 22. jūlijā, ir secināms, ka ir sasniegti projektā paredzētie rezultāti – tiek sekmīgi veikta Spānijas kailgliemežu izplatības ierobežošana, neļaujot tiem izplatīties ārpus kompostēšanas laukuma no teritorijā ievestā komposta. Projektā īstenotās metodes neprasa lielus regulārus laika un līdzekļa ieguldījumus, turklāt komposta smalcināšana noder ne tikai kailgliemežu fiziskai iznīcināšanai, bet arī kvalitatīva komposta sagatavošanai. Projektā realizēto darbību kopums ir labs piemērs kā pašvaldības var rīkoties dārza atkritumu utilizācijas jomā, reizē arī ierobežojot Spānijas kailgliemežu izplatību, jo cilvēki savus dārza atkritumus var utilizēt kontrolētā vidē, nevis izmest tos, kur pagadās, tādējādi veicinot Spānijas kailgliemežu izplatīšanos apkārtējā vidē. Projekta darbības rezultāti un kompostēšanas laukuma darbība būtu rādāma plašākai sabiedrībai un citām pašvaldībām kā labais piemērs atbildīgai dārza atkritumu apsaimniekošanai, reizē ierobežojot un nepieļaujot invazīvo sugu izplatīšanos.	
2.	Eksperta ieteikumi metodes uzlabošanai, pilnveidošanai, pielietošanai:
Būtu ieteikums turpmāk veikt sistemātiskāku monitoringu. Ja netiek veikta kailgliemežu ķeršana ar lamatām, tad vismaz vizuālās uzskaites veikt pēc kāda konkrēta laika grafika un atsevišķi laukumā un buferzonā piefiksēt konkrētu novēroto kailgliemežu īpatņu skaitu – gan dzīvu, gan beigtu. Šādi dati būtu ļoti noderīgi, lai varētu uzskatāmāk un pamatotāk parādīt projektā īstenoto darbību efektivitāti.	

Eksperts:

Jānis Saulītis
 (vārds, uzvārds, paraksts)

Projekta ieviesējs:

(ja ir sadarbības grupa,
 norāda vadošo partneri)

Siguldas novada pašvaldība, Elīna Dakša
 (nosaukums, kontaktpersonas vārds, uzvārds, paraksts)

Atzinums sagatavots: 27.11.2024

Projekts "Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija" (LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature) tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE programmas un VDAA finansiālu atbalstu.

Informācija atspoguļo tikai projekta LIFE IP LatViaNature īstenotāju redzējumu, Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra nav atbildīga par šeit sniegtās informācijas iespējamo izmantojumu.

